

RADA FUNDACJI

Halina Bortnowska-Dąbrowska Teresa Romer
Henryka Bochniarz Andrzej Rzepliński
Janusz Grzelak Wojciech Sadurski
Ireneusz C. Kamiński Mirosław Wyrzykowski
Witolda Ewa Osiatyńska

ZARZĄD FUNDACJI

Prezes: Danuła Przywara
Wiceprezes: Maciej Nowicki
Sekretarz: Piotr Kładoczny
Skarbnik: Lenur Kerymov
Członek Zarządu: Dominika Bychawska-Siniarska

Warszawa, 21 grudnia 2018 r.

/2018/PIP/

Szanowny Pan

Mateusz Morawiecki

Prezes Rady Ministrów

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Al. Ujazdowskie 1/3

05-077 Warszawa

Helsińska Fundacja Praw Człowieka pragnie wyrazić zaniepokojenie doniesieniami prasowymi¹ dotyczącymi sprawy wezwania tłumaczki na przesłuchanie przez Prokuraturę. Działanie organów ścigania ma związek z tłumaczeniem przez nią rozmowy między ówczesnym Premierem Polski Donaldem Tuskiem a Premierem Rosji Władimirem Putinem, do której doszło wieczorem 10 kwietnia 2010 r.

Z doniesień prasowych wynika, że Prokuratura chce przesłuchać tłumaczkę na tę okoliczność. Jak wynika z publikacji medialnych tłumaczka podkreśla, że posiada „certyfikat dostępu do informacji z klauzulą <<ściśle tajne>>, ale w trakcie rozmów, które tłumaczę, nie wiem, która część jest bardziej tajna, która mniej, a która w ogóle. Generalnie klient opiera się na przeświadczeniu, że ode mnie nic nie może wyjść”.

¹ Wojciech Czuchnowski, Agnieszka Kublik, *Prokuratura bada „zdradę dyplomatyczną” Tuska*, Gazeta Wyborcza, 19 grudnia 2018 r., dostęp: <http://wyborcza.pl/7,75398,24294329,prokuratura-bada-zdrade-dyplomatyczna-tuska.html?disableRedirects=true#nowaZajawkaGlownaMT>

W artykule podkreślono, że decyzja o zwolnieniu z tajemnicy państwowej będzie należała do Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego.

HFPC pragnie przypomnieć, że zgodnie z art. 179 kodeksu postępowania karnego osoby obowiązane do zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności "tajne" lub "ściśle tajne" mogą być przesłuchane co do okoliczności, na które rozciąga się ten obowiązek, tylko po zwolnieniu tych osób od obowiązku zachowania tajemnicy przez uprawniony organ przełożony. To sąd lub prokurator mogą zwrócić się do właściwego naczelnego organu administracji rządowej o zwolnienie świadka od obowiązku zachowania tajemnicy. Jednakże należy podkreślić, że to organy administracji rządowej są ostatecznym dysponentem takiej tajemnicy.

Zdaniem HFPC przedmiotowa sprawa może przyczynić się do podważenia zaufania do zawodu tłumacza i zniechęcać do korzystania z jego usług. Istotą zawodu tłumacza jest obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej, ze względu na wrażliwość rozmów jakie tłumaczy oraz na dostęp do dokumentów, jakie nierzadko otrzymuje przed spotkaniem. Przesłuchanie tłumacza powinno być ostatecznością, zwłaszcza w sytuacji, gdy informacje uzyskać można na podstawie innych dowodów. Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, że sprawa dotyczy osoby, która tłumaczyła spotkania najwyższych przedstawicieli RP na arenie międzynarodowej – prezydentów i premierów i może mieć niebagatelne znaczenie dla jej przyszłości zawodowej. Praca tłumacza oparta jest bowiem na zaufaniu społecznym i etyce zawodowej. Jeżeli zachodzić będzie obawa, że informacje związane z tłumaczeniem mogłyby zostać ujawnione, zaufanie to w znaczącym stopniu może zostać ograniczone. Ponadto, politycy uczestniczący w rozmowach przy udziale tłumaczą mogą, z obawy przed ujawnieniem, krępować czy wręcz cenzurować swoje wypowiedzi.

W imieniu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka

Z wyprzedzeniem

Przywara
Daguta Przywara
Prezes zarządu